

Het GROENE

Nieuws

Winter 2025

Editie 4

VAN ONZE VOORZITTER

Voorwoord voor deze editie

ERIK LAAT ONZE TUINEN SCHITTEREN

Wij verwelkomen onze nieuwe
fotograaf.

MULCH!

door Liset de Weger

WARM WELKOM NANDA

door Carola van Son & Ilse Al

MARLEEN MAAKT DE TUIN WINTERKLAAR

door Ilse Al

WINTERTIPS VOOR DE TUIN

door Cees Fleurs

VASTE RUBRIEKEN

Ontdek het plekje, Agenda, Nieuwe
leden, Wist u dat?

Van onze voorzitter

Han Nool

De laatste editie van het jaar ligt weer voor jullie klaar; wat heeft de nieuwe redactie het weer keurig voor elkaar. We mogen trots zijn op zo'n nieuwsblad vol informatie.

Het einde van het jaar nadert met de kerstdagen en jaarwisseling in het verschiet. De meeste tuinen zijn inmiddels winterklaar gemaakt op enkele gewassen na. Wat te denken van de boerenkool, die staat te wachten tot de nachtvorst. Velen vragen waarom dit zo belangrijk is, je kunt het toch ook zo in de vriezer doen.

De meeste tuinders weten dit wel maar wellicht voor onze nieuwe tuinders is dit leuke informatie. Als het gaat vriezen dan wordt vanuit de wortel suiker aangemaakt ter bescherming van de plant en dit geeft een extra smaak aan de boerenkool. Een andere bekende bloem die zich van hetzelfde fenomeen bedient is het sneeuwkllokje. Zo, weer wat geleerd.

Alle sloten rond complex Westdijk zijn op tijd geschoond, vóór de schouwdatum. Wat bijzonder prettig is dat het oostelijke gedeelte van de noord sloot eens goed onder handen is genomen. De gehele sloot ziet er prima uit.

Wat opvalt is dat onze eigen waterhuishouding goed in de gaten gehouden moet worden; als maandagochtend ploeg op de Westdijk hebben wij nu afgesproken elke 14 dagen de afvoerpijpen schoon te maken, er waren toch weer problemen. De tuinders moeten zelf hun eigen stukje greppel goed open te houden.

Graag wil ik die tuinders oproepen om je waterhuishouding goed in de gaten te houden.

De PR-commissie is versterkt met een hele goede fotograaf. Welkom Erik en ik hoop vele mooie foto's van jou te zien.

Zoals een ieder inmiddels gezien heeft valt elke week weer de Krommenieër op de mat.

De PR-commissie heeft onmiddellijk contact gelegd en er is afgesproken dat onze vereniging hier voor stukjes kan aanleveren.

Prima reclame.

Een andere gratis reclame: De projectontwikkelaars van het gebied **De eilanden van Hain** hebben in hun brochure opgenomen dat er langs de Westdijk een prachtig volkstuincomplex ligt.

Hoe mooi kun je het hebben.

We verplaatsen ons even naar ons andere complex lange de Rosariumlaan. Er blijven daar nog tuinen leeg. En er zijn nieuwe leden die vol plezier aan hun nieuwe tuin avontuur beginnen.

We zullen ons moeten inspannen om hier iets tegen te doen. Komende maanden verwacht ik niet veel aanvragen; het voorjaar is een betere periode om mensen te enthousiast te maken.

Een ander onderwerp welke altijd weer terugkomt is de geweldige rotzooi die men op de tuin achterlaat bij het verlaten van de tuin. Hoeveel rommel is verwijderd zowel op het Rosarium complex als op de Westdijk; bij HVC zijn we aardig bekend geworden. En ja, geen borg terug als rotzooi blijft staan.

Een laatste opmerking, onze Algemene Leden Vergadering vindt plaats op zaterdag 7 februari 2026 en niet bij OG maar in **de Pelikaan**. Dit kunt u alvast in de nieuwe agenda zetten.

Ik wens iedereen goede kerstdagen en jaarwisseling toe.

Han

In Memoriam Jan Houweling

Een gewaard lid van onze volkstuinvereniging

Op 86-jarige leeftijd is Jan Houweling overleden. Jan was jarenlang een zeer gewaardeerd medewerker van de maandagochtend ploeg van onze volkstuinvereniging. Hij was een bescheiden en vriendelijke man en wilde ook nooit op de voorgrond staan.

Jan had een bijzondere voorkeur voor het werken met de bosmaaier; daar kon hij echt van genieten. Hij was behoorlijk technisch onderlegd, dat betekende als er mankementen waren met onze apparatuur Jan zich hier mee bemoeide en in vele gevallen de boel weer aan de gang kreeg.

Jan was niet gezegend met groene vingers en had wat moeite om onkruid van wilde bloemen te onderscheiden, menig zwanenbloem, smeerwortel of harig wilgenroosje langs de sloot moest het ontgelden en werd met de bosmaaier afgemaaid.

Het tuinieren werd hem in de loop der jaren wat te veel, waardoor hij overstapte naar een halve tuin. Vorig jaar besloot hij definitief te stoppen met tuinieren, maar zijn betrokkenheid bij de maandagochtend ploeg bleef onveranderd. Jan bleef trouw komen, ook toen hij zelf geen tuin meer onderhield.

Naast zijn inzet voor de volkstuin vereniging was Jan een uitstekende kunstschilder. Zijn bescheidenheid verhinderde hem nooit om zijn creativiteit te uiten, al sprak hij daar zelf zelden over. Wie zijn werken mocht bewonderen, zag meteen de passie waarmee hij schilderde. Tijdens de opening van onze kantine en andere opstallen een aantal jaren geleden, heeft Jan een aantal schilderijen opgehangen in de kantine. Veel lovende reacties over zijn creaties.

Met het overlijden van Jan verliezen wij niet alleen een hardwerkende vrijwilliger, maar vooral een fijne en oprechte persoonlijkheid. Zijn vriendelijke karakter zal ons bijblijven.

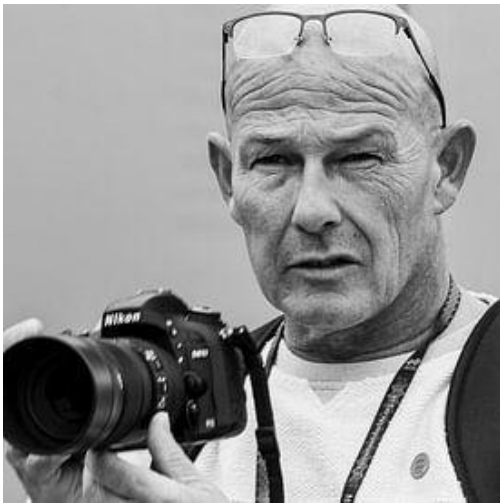
Wij wensen zijn familie en dierbaren veel sterkte toe in deze moeilijke tijd.

Het Bestuur

Schitterende Foto's!

Door Ilse Al

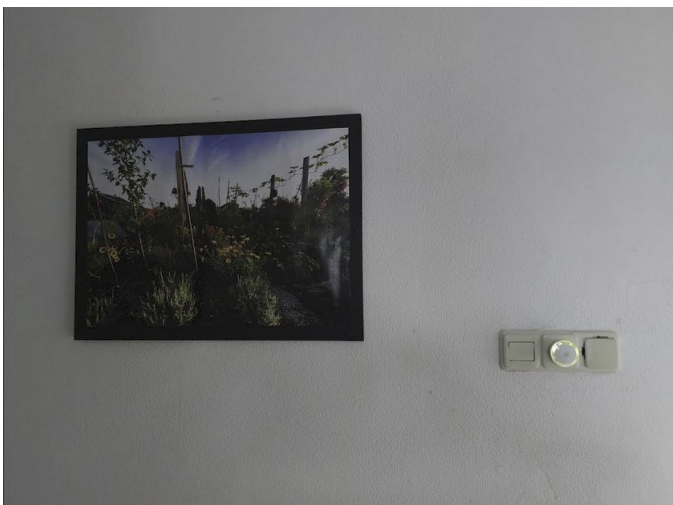
Bezoekers van onze stand op de braderie hebben ze vast gezien: de prachtige posters van onze tuinen. Deze blikvangers zijn volledig eigen werk, gemaakt door onze fotograaf en tuinder van locatie Westdijk: Erik Lenderink.

Erik laat onze tuinen schitteren — op posterformaat

Op verzoek van de PR-commissie trok Erik er meerdere zomerse avonden op uit, precies op het moment dat het strijklucht onze tuinen op hun mooist liet zien. Het resultaat: vier schitterende foto's die op 27 september in posterformaat onze stand sierden. En nu? Nu willen we die mooie posters vaker inzetten — maar dan wel op een stevige ondergrond. Daarom vroegen we Erik opnieuw om hulp. Hij bleek direct bereid om de posters te verstevigen met een board-achterkant, afgezet met een lijst.

Zo kunnen ze voortaan worden opgehangen én stevig neergezet. Perfect voor braderieën én andere evenementen. Erik werkt er met veel zorg aan. Met lijm, klemmen en vooral geduld — elke stap heeft droogtijd nodig. Urenlang zit hij in zijn schuur te werken, en tussendoor stuurt hij ons foto's van het proces.

Ons applaus via WhatsApp houdt hem gelukkig gemotiveerd, want het is echt monnikenwerk. De afronding laat nog even op zich wachten: lichte fysieke klachten dwingen Erik tot een korte pauze.

Maar wees gerust: bij de volgende braderie schitteren de vier posters weer op onze stand — dit keer met een stevige basis en een mooie lijst.

ERIK BEDANKT!

Een warm welkom voor Nanda

Door Carola van Son & Ilse Al

Op de braderie van 27 september schreef ze zich – samen met tien andere dorpsgenoten – in voor een tuin bij onze vereniging: Nanda Sanders, moeder van twee prachtige dochters, Iris en Merel.

En nu is het zover: Nanda heeft een schitterende tuin toegewezen gekregen op onze locatie Rosarium, prachtig gelegen aan de slootkant. Ze is er dolblij mee en kan niet wachten om de tuin helemaal naar haar eigen wensen in te richten. Een van haar plannen is om met moestuinbakken te gaan werken. Wat een geluk dus dat juist zij het boek *De Makkelijke Moestuin* heeft gewonnen. Iedere nieuwe inschrijver maakte kans op dit boek en Nanda kwam als gelukkige uit de loting.

Op woensdag 26 november – rond half elf – kreeg zij het boek uitgereikt door Carola en Ilse van de PR-commissie.

Erik legde het moment vast op de gevoelige plaat. En zoals je kunt zien: Nanda straalt... en wij stiekem ook.

Welkom Nanda!

We zijn heel blij dat je lid bent geworden en wensen je een prachtige, inspirerende tijd op ons mooie complex.

Carola & Ilse
PR-commissie

Bijeenkomst nieuwe tuinders

Door Lin McDevitt-Pugh

De nieuwe tuinders op het Rosarium complex hebben genoten van een ontmoetingsochtend op 2 november 2025.

Er was om 10 uur koffie met gebak bij de keet, in de stralende zon.

Gabrielle van tuin 15a en Lin van tuin 16 hadden alle leden die sinds januari 2025 bij onze tuinvereniging zijn aangesloten, uitgenodigd om elkaar te leren kennen en kennis te delen. Mo, heel lang tuinder bij ons, was er ook bij. Hij deelde zijn wijsheid: tuinieren is een kwestie van een boel beetjes bij elkaar: een beetje tijd, een beetje nadenken, een beetje kijken naar wat werkt en wat niet werkt. Denk niet dat je je eerste jaar al een top tuinder kan zijn, het is een kwestie van observeren, leren en doen.

Ook onze imker Rob was aanwezig. Hij sprak over zijn manier van imker-zijn en gaf aan dat het belangrijk is om wat bloemen in je moestuin te hebben. Hij is heel blij met de bloementuin van Marcella, zijn bijen genieten daarvan. Maar ook voor de tuinders zijn bloemen erg belangrijk. Zonder de bloemen en de bijen zouden er natuurlijk geen aardbeien courgettes enz. geoogst kunnen worden.

Onder de nieuwkomers was al veel parate kennis en wat opviel was dat veel mensen aan de bak willen met bakken. Geen wonder, want de moestuinbakken leveren geweldige resultaten op. Bovendien kost het veel minder tijd.

Vervolgens maakten we een wandeling tussen de tuinen. We zijn bij de imker op bezoek geweest en hebben van onze tuinder Danny, die op dat moment toevallig aanwezig was, geleerd over tuinieren met hoge bakken. Zo fijn voor je rug.

En met elkaar hebben we een niet-bezette tuin met worteldoek bedekt, de wormen mogen in de wintermaanden lekker in het donker het onkruid opeten.

De deelnemers verheugden zich al op een volgende themabijeenkomst. Lin en Gabrielle waren heel blij met deze ochtend. Ze hebben de nieuwe mede tuinders beter leren kennen en ze zijn geïnspireerd geraakt door de passie die mensen hebben voor het kweken van eigen groenten en bloemen.

Het was een mooie dag.

Marleen maakt de tuin winterklaar

Interview door Ilse Al

‘Hoi Marleen, vind je het goed als ik je even interview voor de VTV-pagina? Over het winterklaar maken van je tuin?’

‘Ja hoor,’ zegt ze, terwijl ze zich nieuwsgierig omdraait op het stoeltje bij de kronkelwilg die ze aan het snoeien is. ‘Ga gerust door met snoeien, ik vraag wel raak,’ zeg ik.

Maar praten én snoeien blijkt lastig, dus Marleen legt de snoeischaar even neer.

Ze vertelt dat ze het woord winterklaar zo grappig vindt — ooit bedacht door Van Kooten en De Bie in een sketch met Jacobse en Van Es.

“Dat het nu een ingeburgerd begrip is geworden, is eigenlijk een grap op zich,” zegt ze.

“Phacelia werkt overal bij”

De kronkelwilg moet eraan geloven: “Die worden echt hoog,” legt ze uit. De takken liggen tijdelijk in de compostbak, de boom is kaal op het vogelhuisje voor de Winterkoninkjes na. ‘Ik zie dat je aan groenbemesting doet,’ zeg ik, wijzend op een border vol lila fijne bloemetjes. ‘Ja, dat is Phacelia — met P H. Ik zaai die elk jaar, het is een neutrale groenbemester. Mosterdplanten kunnen ook, maar dan kun je er geen kolen meer telen. Phacelia werkt overal bij.’

Omdat ze me met mijn ogen ziet knipperen volgt er een gedetailleerde uitleg die ik hier vrij letterlijk in dit stukje verwerk, daar komt ‘ie: “In verband met de vruchtwisseling is Phacelia handig. Mosterd kan je wel zaaien maar dat is een kruisbloemige en dan mag je daarna op dat stuk geen andere kruisbloemigen (zoals kolen) meer telen want dat kan leiden tot knolvoet (=virus).” Waarvan acte, zeggen we dan maar.

Als het kouder wordt, trekt ze de planten eruit. “Dan maak ik er mulch van of gooi ze op de composthoop. Alleen bij kouder dan min tien werkt het niet meer als compost, maar het beschermt de grond wel.”

‘En die bladeren van Radicchio over de grond?’ ‘Ook voor compost en bescherming,’ zegt ze. ‘En ik strooi afgevallen boombladeren rond de bessenstruiken.’

Marleen strooit elk jaar kalk om de grond te verbeteren. ‘Dat kan tot april. Eerst kalk, dan mest — nooit tegelijk, want zuur (mest) en alkalisch (kalk) heffen elkaar op. Ik gebruik nu biologische koemestkorrels, dat werkt makkelijker dan kruiwagens met mest sjouwen.’

Ze werkt volgens het no-dig-principe: niet spitten, maar de grond losmaken met een woelvork van Guerilu. “Zo blijft het bodemleven intact. Ik gebruik die met zeven tanden — stevig ding, van Belgische makelij.”

Marleen tuiniert al acht jaar en is steeds bewuster gaan werken. “Ik koop bij voorkeur biologische zaden en plantjes. Kost iets meer, maar beter voor het milieu. En je vindt zóveel informatie online,” zegt ze enthousiast. Ze haalt compost bij Tardi:

“Goede kwaliteit, beter dan de gemeentelijke. Daar weet je nooit wat er allemaal in zit.”

Terwijl ik nog wat foto's maak, komt tuinbuurvrouw Carmen langs en gaat het even over de katten. Ik wijs op de verdorde zonnebloemen. ‘Die laat ik staan voor de vogels,’ zegt Marleen. ‘En kijk die Rode Melde, zó mooi — goud, koper, grijs, zwart, net berkenbast.’ Dus daar maak ik op haar nadrukkelijk verzoek ook nog een foto van.

Marleen tuiniert op de Westdijk, aan het achterste pad.

//se

Houden bijen eigenlijk een winterslaap?

door onze Imker

Honingbijen in de winter – stil buiten, druk van binnen!

Wanneer de dagen korter worden en de temperatuur daalt, lijkt het alsof de natuur tot stilstand komt. Ook de honingbijen lijken verdwenen, maar niets is minder waar. In hun bijenkast gaat het leven gewoon door – alleen op een heel andere manier dan in de zomer.

Wintertros: warmte door samenwerking

In de winter vormen de bijen een wintertros, een compacte bol rondom de koningin. Het lijkt misschien rustig van buiten, maar van binnen is het een waar warmtecentrum. Door hun vliegspieren te laten trillen, produceren de bijen warmte. Zo blijft het midden van de tros rond de 20–25 °C, zelfs bij strenge vorst.

Het is een indrukwekkend voorbeeld van samenwerking: duizenden bijen regelen samen een stabiel klimaat, zonder thermostaat of gereedschap. Ze reageren op de temperatuur, bewegen, trillen en ventileren automatisch – een perfect gereguleerd microklimaat.

Honing: brandstof en levenselixer

De energie voor al dit werk halen winterbijen uit de **honingvoorraad** die in de zomer en herfst is aangelegd. Honing is hun brandstof om warmte te produceren en hun lichaam op temperatuur te houden.

Eén bij kan meerdere keren per dag haar lichaamstemperatuur laten stijgen en dalen, zodat de hele tros warm blijft. Zonder voldoende honing zou het bijenvolk de winter niet overleven.

Interessant is dat de winterbijen ook het broednest beschermen en verzorgen. In het hart van de kast blijft het altijd **34–35 °C**, precies goed voor het broednest en de ontwikkeling van jonge bijtjes. Wordt het te warm, dan ventileren de bijen door hun vleugels te gebruiken en soms water te halen. Zo creëren ze een perfect gereguleerd bijenklimaat.

Het sociale leven van bijen in de winter

Hoewel ze nauwelijks buiten komen, is er veel communicatie binnen de tros. Bijen herkennen elkaar aan geur, wisselen voedsel en informatie uit, en houden zo het hele volk gezond en verbonden. Het winterleven van een bijenvolk laat zien hoe samenwerking, planning en sociale structuren cruciaal zijn voor het overleven in moeilijke omstandigheden.

Vooruitblik naar de lente

Wanneer de dagen langer worden en de eerste bloemen bloeien, komt het bijenvolk langzaam weer op gang. De koningin begint opnieuw met leggen en er worden nieuwe zomerbijen geboren. Zo begint de cyclus van de lente, zomer, herfst en winter opnieuw – een prachtig voorbeeld van samenwerking en overleven.

Leuke weetjes om mee te nemen

- Winterbijen zijn de enige bijen die zowel het einde van de herfst als het vroege voorjaar overleven; alle zomerbijen van vorig jaar zijn dan al verdwenen.
- Bijen hebben een eigen ventilatiesysteem: ze regelen de temperatuur van de kast door samen te trillen, te wapperen met hun vleugels en water te halen.
- Tijdens de winter vormen bijen een bol die constant beweegt: bijen uit de buitenste laag schuiven langzaam naar binnen en omgekeerd, zodat iedereen warm blijft.
- Honing is hun enige energiebron in de winter. Zonder voldoende voorraad zou het volk de koude maanden niet overleven.

Kortom: de winter is voor honingbijen een periode van samenwerken, energie besparen en overleven. Stil van buiten, maar levendig van binnen! 🐝

Rob de Imker

Let's Mulch

door Liset de Weger

Ik praat op ons complex regelmatig even met mede-tuiniers. Ik ben een vrolijke amateur die wat aanmoddert op het kostgrondje, dus luister ik graag naar allerlei tuinadviezen. Zo vertelde iemand me enthousiast dat mulchen zo'n fantastisch resultaat oplevert.

Dat het zo goed is voor de grond, en voor het bodemleven eronder, en dat je zelf nauwelijks meer tijd hoeft te steken in het onkruid verwijderen dankzij het mulchen. Vooral dat laatste sprak mij enorm aan, want misschien hoef ik dan nooit meer wekelijks te schoffelen!

Zaaien vind ik leuk, oogsten nóg leuker, maar mijn moestuin in de tussentijd op orde houden vind ik best tijdrovend. Nu heb ik persoonlijk geen moeite met tuinieren in de landelijke omgeving aan de Westdijk, want tijdens het onkruid wieden gaan mijn gedachten op een lagere stand en door de lichamelijke arbeid blijft mijn lichaam soepeler.

Maar toch..... minder werk op de tuin is behoorlijk aantrekkelijk, het betekent namelijk meer tijd voor mijn andere hobby's!

Mulchen. Ik had me er nog nooit in verdiept, ik wist niet eens precies wat het betekent, maar het klinkt Engels.

Als ik het woord “mulch” op mijn App vertaal vanuit het Engels naar het Nederlands, dan komt het woord “hakselhout” tevoorschijn.

En als ik op Google de betekenis van het woord “mulch” opzoek, dan lees ik een tekst over het toedekken van je grond met een laag tuinresten.

Door die extra laag kunnen de zon en de wind de bodem niet uitdrogen, en blijft de aarde langer vochtig, dat is inderdaad een mooi voordeel. Het toedekken van de grond kan met plantenresten, compost, houtsnippers, stro, cacaodoppen, zelfs dennenappels of karton.

Maar karton verteert vrij langzaam, en is niet geheel vrij van chemische middelen die gebruikt kunnen worden tijdens het productieproces. Ook schapenwol beschermt de bodem tegen uitdrogen, en slakken houden niet van dit organisch materiaal.

Ik was even behoorlijk in verwarring gebracht. Heeft het afgelopen nacht gesneeuwd en is het op de moestuin al deels gesmolten?

De seizoenen lijken anders te verlopen dan vroeger, maar het effect van “op sneeuw lijkende plukken schapenwol” vlak na de zomer vind ik verrassend leuk.

Ik waan mij even in mooi Oostenrijk, 's zomers hoog boven de boomgrens, waar we elkaar op ons wandelpad met resten sneeuw lachend inpeperen.

Een laagje plantenresten op je grond is een waar paradijs voor wormen, pissebedden en duizendpoten, diertjes die je bodem verbeteren.

En wordt het koud, dan is een laagje bladeren en takjes een heerlijke schuilplek voor lieveheersbeestjes en oorwurmen, die op hun beurt weer kleine slakjes verorberen.

“Winter postelein groeit weer aan na het afknippen, zodat er meerdere keren geoogst kan worden, een win-win situatie”

Maar je kunt je bodem ook bedekken met eetbare gewassen, het helpt tegen uitdroging en levert smakelijk voedsel op, breed uitgezaaid een top oplossing! En zowel Nieuw-Zeelandse spinazie als winter postelein groeit weer aan na het afknippen, zodat er meerdere keren geoogst kan worden, een win-win situatie.

Wil je zelf fantastische mulch maken?

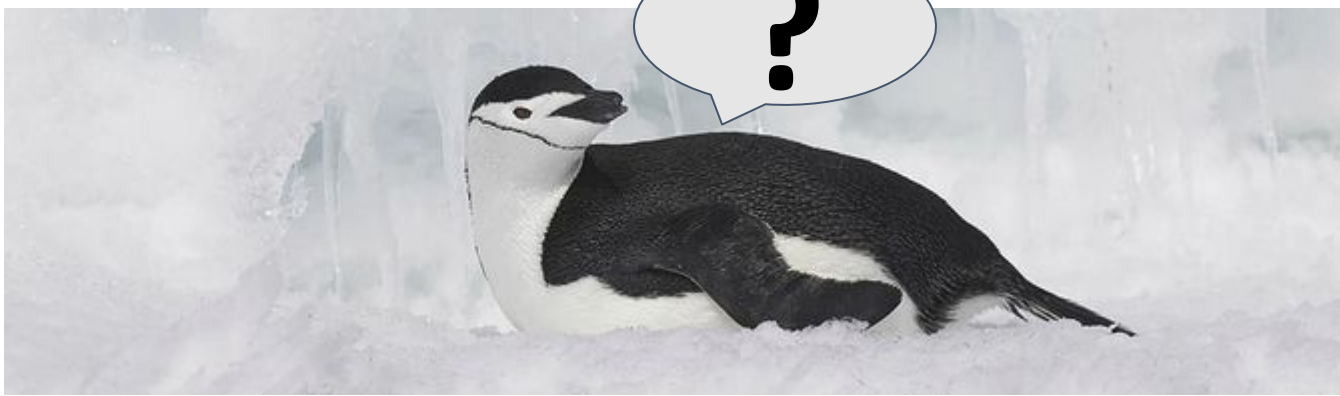
Gebruik liefst bladeren van de esdoorn, beuk, berk, en fruitbomen, die vergaan snel en bezitten de juiste voedingsstoffen. Klein maken doe je door er verscheidene keren met een grasmaaier overheen te rijden. Dus oordeel niet te snel als je mij op deze manier met een grasmaaier bezig ziet, ik doe wel eens vreemd, maar tijdens deze malle actie ben ik juist verrassend verstandig bezig haha.

**Groet,
Liset**

WINTERTIPS VOOR DE VOGELS

door Danny Liedorp

In de winter is er voor vogels heel wat minder voedsel te vinden in je tuin. Tijd om de vogels in de volkstuin en natuurlijk ook in uw voor- en/of achtertuin of balkon een handje te helpen.

Wij leggen u met 5 tips graag uit hoe u van uw tuin een winters vogelparadijs maakt.

Tip 1: Plaats een Vogelrestaurant

Zorg voor een constante aanvoer van vetrijk voer, zoals vetbollen en zonnebloempitten, op een voederplank of aan een voederpaal in uw tuin. Dit helpt vogels hun energiereserves op peil te houden tijdens koude dagen.

Tip 2: Bied een Vogelbad aan (Ijsvrij)

Een ondiepe schaal met vers water is essentieel. Ververs het water dagelijks om bevriezing te voorkomen. Dit stelt vogels in staat om te drinken en hun veren te onderhouden voor optimale

Tip 3: Creëer een "Rommelhoekje"

Laat een hoekje van uw tuin onaangeroerd. Een stapel snoeiafval, bladeren of takken biedt een natuurlijke schuilplaats tegen de wind, regen en roofdieren. Dit simuleert een natuurlijke, dichte begroeiing.

Tip 4: Hang een Winterverblijf op

Gebruik nestkasten als winterse slaappleats. Hang ze op een beschutte plek, uit de gure wind, zodat vogels er samen kunnen overnachten en warm blijven door elkaars gezelschap.

Tip 5: Houd het Schoon

Voorkom de verspreiding van ziekten door uw voederplekken en waterschalen wekelijks grondig te reinigen met heet water en een milde zeep. Verwijder beschimmeld of oud voer onmiddellijk.

De biodiverse volkstuin van Daantje, afgelopen herfst.

Daantje Kramer

Wat hebben we allemaal kunnen genieten van een heerlijke nazomer. De temperaturen bleven goed, niet te veel regen of wind, en zelfs de zon deed nog zijn best. Heerlijk, zó lang mogelijk genieten van en in de tuin! Leuk feitje: ik kan nog steeds rucola oogsten, super lekker en gezond. Fijn dat dat nog steeds kan, zo laat in het jaar.

Opvallend: de ligusterbessen doen het onwijs goed dit jaar, de liguster groeit dwars door de braam, als tuinafscheiding, en soms moet je extra goed kijken of het nou bramen of ligusterbessen zijn voordat ik ga plukken. Ontzettend veel heerlijke bramen heb ik kunnen snoepen, zelfs tot kort geleden nog.

Ik ben ook trouwens wel wat onkruid aan het verwijderen geweest, maar mijn tuin blijft zoveel mogelijk begroeid en groen het hele jaar door. Toen ik een vak aan het 'netjes maken' was, kwam ik onverwachts nog wat aardappels tegen. En die heb ik nog heerlijk kunnen opeten, wàt een lekkere verrassing.

En het vak dat ik netter had gemaakt heb ik meteen weer aangevuld met bladeren en takjes. Zó laat ik het de hele winter liggen, mulchen heet dat. En nog steeds kan ik genieten van de uitgebloeide kaardenbollen, wat zien die er nog steeds prachtig uit, natuurlijk vooral met een beetje zonlicht erbij.

Zo lang als ze niet geknakt zijn door de wind, laat ik ze staan. Allerlei beestjes zijn er blij mee, vooral ook vogels die wat hogerop willen zitten.

Ik ben ook al weer een beetje aan het vooruitkijken en heb nog 3 aardappel (of bollen) manden gekocht. Deze heb ik gevuld met gratis houtsnippers en nog wat aangevuld met aarde. Hier wil ik aardappels in poten in 2026.

Hebben jullie ook al plannen voor het nieuwe tuinjaar? Fijn dat de zadengids van Garant ook weer binnen is, lekker rondneuzen, allemaal veel plezier daarmee.

Ik wil iedereen graag alvast hele fijne feestdagen toewensen!

Graag tot ziens op de tuin. Groeten van Daantje, tuin 108B, Westdijk.

*** Oproep: Zou je het zelf ook leuk vinden om iets te schrijven over je tuin? Neem dan contact op met de redactie van Het Groene Nieuws *.**

WINTERTIPS VOOR DE TUIN

Cees Fleur

Werk aan de volkstuin november tot maart

In de winterperiode van november tot maart kan je vaak een kanon afschieten op het volkstuincomplex. Af en toe iemand die wat boerenkool komt halen en verder is het stil.

Eigenlijk jammer, want er is zoveel nog te doen aan de volkstuin. Wat te denken aan paadjes, tegels, schuurtje en allerhande klusjes? Wat te denken aan winterklaar maken en snoeien?

Winterklaar

Winterklaar is eigenlijk een volkstuin zonder onkruid de winter in laten gaan. Het onkruid weg schoffelen en harken of omspitten geeft een voorsprong in het voorjaar. De grond voorzien van lavameel en compost en dat licht doorwerken in de bovengrond. In de winter wordt dat omgezet naar opneembaar voedsel voor de gewassen in het voorjaar en zomer. Onkruid wat blijft staan neemt voedsel op, zaait zich vaak uit en de wortelgroei gaat door en dat zeker in de huidige winters. Het gebruik van groenbemesters in de winter is een ander verhaal.

LAVAMEEL

VERKRIJGBAAR IN DE WINKEL —---->

Er zijn vele verschillen in de manieren van tuinieren.

Bovenstaande is vooral bedoeld voor de tuinders, die veel van de grond vragen. Veel groente en fruit willen oogsten van voorjaar tot najaar. Anderen hebben die behoefte minder en maken gebruik van vaste planten, heesters en ander plantmateriaal. Toch vragen die om een vorm van verzorging. Het is maar net wat je ervan verwacht. Gras mag maar voor een klein gedeelte van de volkstuin bestaan en moet wel regelmatig gemaaid worden.

Open ruimte

Ook de looppaden vrij maken van onkruid helpt het hele voorjaar en zomer. De slootkanten netjes maken zorgt voor een schoon begin in het voorjaar en werkt door in de zomer. Overhangende heesters en planten terugsnoeien scheelt ook weer werk in het voorjaar. Moet het allemaal dan zo netjes?

Eigenlijk simpel. Net zo netjes als het huishoudelijk reglement aangeeft. Dat hebben we met elkaar afgesproken.

Snoeien

Tuurlijk! In de winterperiode kan en mag er ook gesnoeid worden. De druiven in december-januari en zo ook de bessen, najaars frambozen en vruchtdragende bramentakken. In januari-februari snoeien we de appelbomen en perenbomen (pitvruchten).

Op internet zijn enorm veel artikelen te vinden hoe er gesnoeid moet worden. Vuistregel is NIET snoeien tijdens vorst en regen. Dan maak je de struiken en bomen vatbaar voor ziektes en schimmels. Een geheel nieuwe manier van snoeien van vruchtbomen is na de oogst. Er wordt gezegd dat de bomen beter kunnen herstellen en de wonden beter sluiten. Minder vatbaar voor ziektes en schimmels. Er valt wat voor te zeggen.

Tuincommissie Westdijk

Een paar nieuwtjes; de tuincommissie Westdijk is uitgebreid van 3 man naar 5 man/vrouw. We kunnen op deze manier tuinders beter begeleiden en adviseren waar nodig. Zeker waar tuinders net beginnen of moeite hebben om de tuin goed bij te houden.

Per 1 januari heeft de commissie een nieuwe voorzitter en op de jaarvergadering 7 februari zal hij u vertellen hoe de commissie gaat werken. Gesprekken met het dagelijks bestuur hebben al plaatsgevonden en we weten elkaar goed te vinden.

Groet,

Cees Fleur

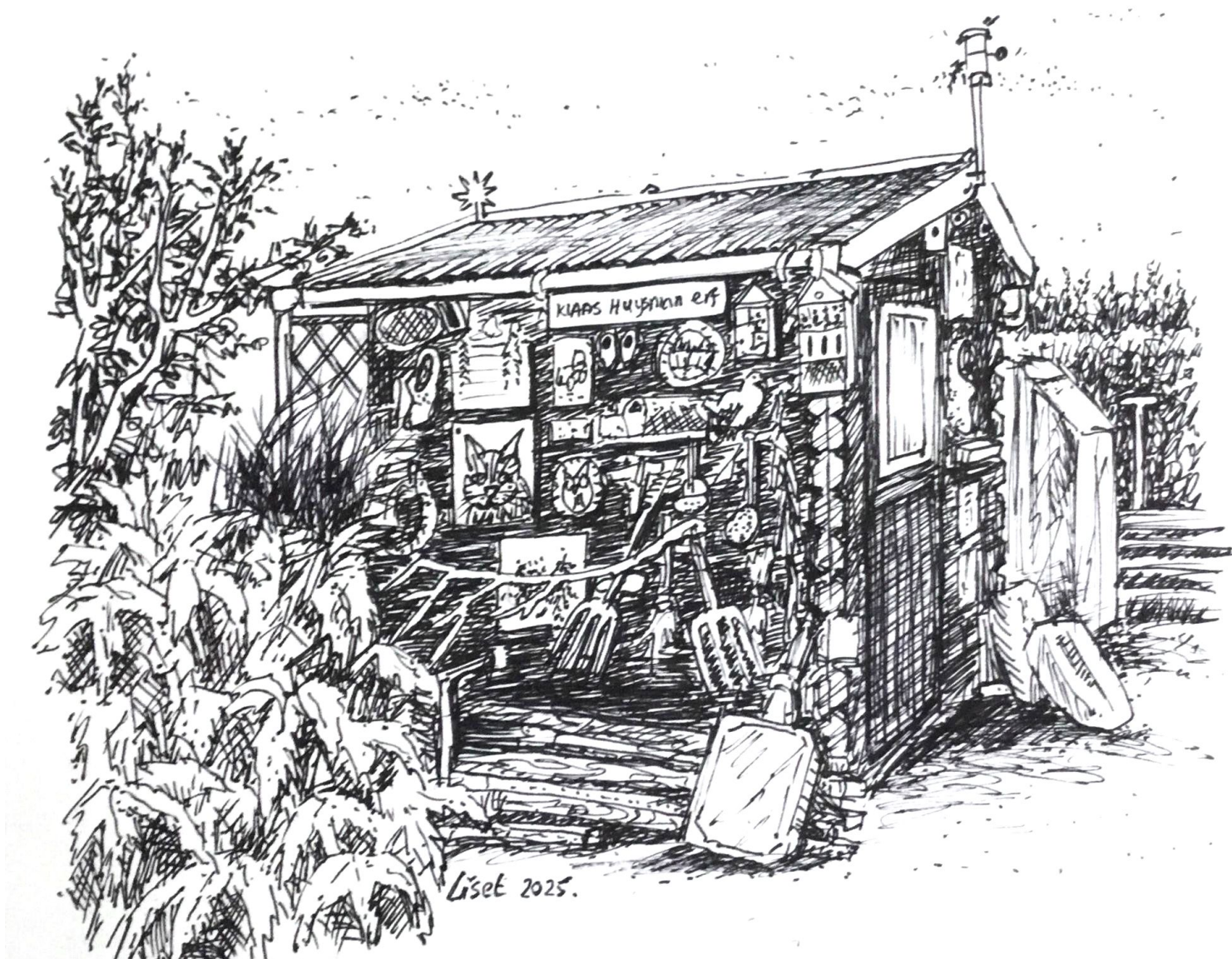

Ontdek het plekje

Door Danny Liedorp

Deze rubriek is er speciaal om samen stil te staan bij al die plekken die ons raken – soms heel dichtbij, soms onverwacht verscholen. Tuinders kunnen hier hun impressie sturen. Liset heeft ons wederom laten meekijken in haar wereld. Hieronder weer een erg mooie tekening van een erf.

Hieronder Liset haar tekening, weet u waar dit is?

‘Wachtend op de winter,

Potlood tekening vanaf de tuinen van de Westdijk, door
Medard Klein, 5 december 2025

Kijken naar boven...

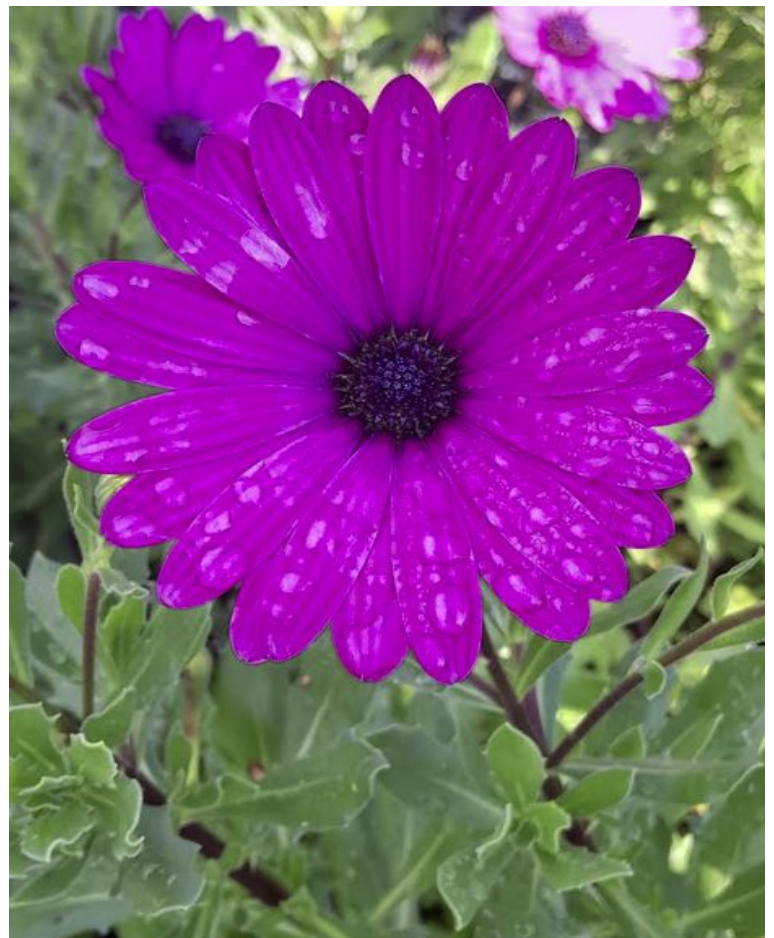
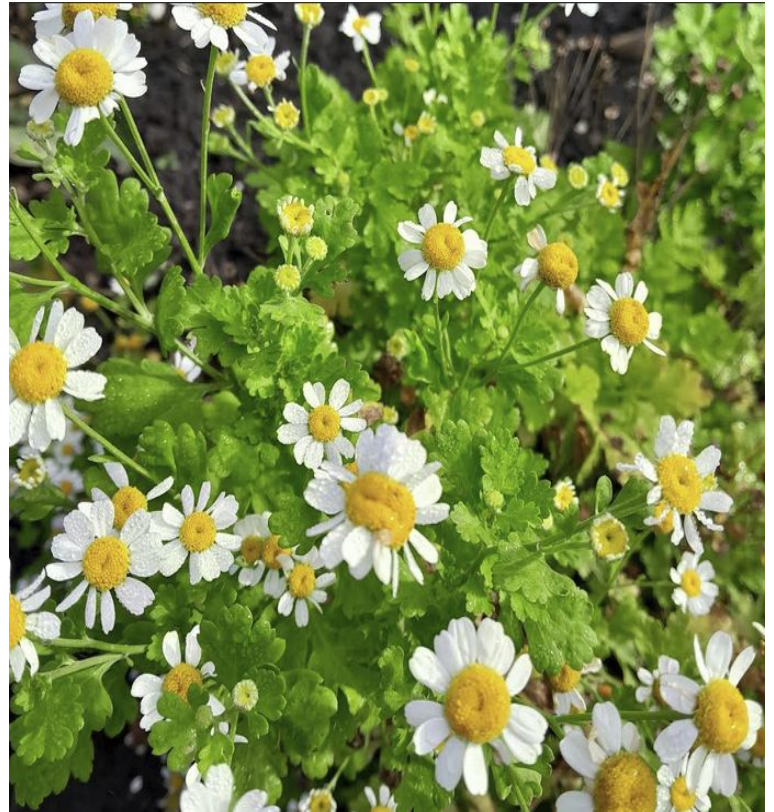
Medard Klein, Westdijk

Herfst Sfeerimpressie vanaf de tuinen van de Westdijk,
door Medard Klein, december 2025

Herfst bloemenpracht

In de mooie tuin van Nizar Kurdi op het Rosarium staat een ware pracht van bloemen. Door de langere aanhoudende warme temperaturen bloeiden zijn bloemen dit jaar langer door. Mooi kleurenspektakel die je naast zijn warme glimlach verwelkomt zodra je via het pad bij Nizar op het Rosarium binnenkomt.

Waarom is een volkstuin een volks-tuin?

Medard Klein

Wil men deze vraag beantwoorden moet men (toch) in de geschiedenis duiken. In de Middeleeuwen had men al zogenaamde “coelghaerden” (kooltuinen) en stadstuinen. Kortom er is altijd al in zekere mate getuinierd buiten hun eigen woongedeelte, wat een voorwaarde is voor het begrip volkstuin. Toen de industrialisatie een feit werd, halverwege de 19^e Eeuw, ontstonden, vanwege de armoede, in eerste instantie door de Maatschappij tot Nut van ‘t Algemeen bevorderd, de eerste arbeiders tuinen in de drie noordelijke provincies. Het eerste in Franeker in 1838. In deze provincies was de armoede vergeleken met de rest van het land het grootste.

Dit gebeurde niet vrijblijvend. In deze tijd had de oprichting van een volkstuin ook een moraliserende reden. Gevoed door de opvattingen van de Duitse pedagoog Schreker ging men er van uit dat er voor de jeugd verantwoorde speeltuinen moesten komen en gezonde voeding door eten van verse groenten uit eigen moestuin. In navolging hiervan werd, voor volwassenen, een eigen moestuin (nutstuin) als een vorm van beschaving gezien. Dit zou het arbeidsvermogen vergroten en de zedelijke toestand van de werkman verhogen.

Hard werken en netjes gedragen zouden de werkman ook gelukkig maken. Hier blijkt al uit dat men de tuintjes als iets voor het “gewone volk” zag. Dit verklaart de naam. Het bleef ook niet bij de Maatschappij tot Nut van ‘t Algemeen. Ook woningbouwverenigingen, de Volksbond tegen Drankmisbruik en de Bond van Nederlandsch Spoorwegpersoneel (spoortuintjes) begonnen initiatieven te ontplooien.

Later begonnen ook de Bond van Volkstuinders, bedrijven (Honig, Verkade) en gemeenten hun steentje bij te dragen. De meeste volkstuinverenigingen werden overigens opgericht rond de Eerste Wereldoorlog.

Nu zijn de “volks”-tuintjes voor de doorsnee van de samenleving; al kan ik me voorstellen dat iemand met een grote eigen tuin wat minder behoefte heeft aan een tuintje erbij. Het pedagogisch aspect is er dat een kind leert dat een aardappel niet uit een aardappelfabriek komt maar echt groeit.

Net zo belangrijk is het sociale aspect van elkaar ontmoeten op de volkstuin, wat de moraliserende insteek vervangen heeft. De noodzaak van voedsel verbouwen is deels vervangen door een andere invulling: recreatie, sierteelt en biologisch kweken.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de groenteteelt belangrijk, misschien zelfs van levensbelang. Ook onderduikers werden van voedsel voorzien, wat voor argwaan zorgde bij de bezetter.

Veel kleinere volkstuincomplexen verdwenen door de stedelijke ontwikkeling. Grotere complexen werden aan de rand van de stad ingericht, wat je onder andere in Amsterdam ziet. In 2017 was er in Nederland 3608 hectare volkstuin, dus 7216 voetbalvelden groot. Het is van belang dat deze “groene longen” blijven bestaan, ook ter bevordering van alles wat groeit en bloeit.

Zo, dit waarom een volkstuin een volkstuin is.

**Groet,
Medard**

Bestellen doen we samen

Lin McDevitt-Pugh en Daantje Kramer

Met dank aan onze inkoopcommissie is er bij alle leden een zaadgids met bestellijst door de brievenbus geschoven. Geniet van de plaatjes en lees goed de brief van Ad over hoe het systeem van bestelling verder gaat.

Twee dingen:

1. Aardappels

Aardappels zijn eigenlijk best makkelijk te poten, maar vooral ook zeker smakelijk en gezond, om heerlijk van te genieten na de oogst. Van eigen tuin is toch echt het allerlekkerste! Wie wil ze niet zelf in de tuin? Maar 2,5 of zelfs 5 kilo is wel een beetje erg veel, als je bij Garant Zaden wilt bestellen. Hoe kunnen we dit 'probleem' oplossen? Daantje (tuin 108B) weet raad: samen delen, samen betalen. Zijn er tuinders die hier interesse in hebben? En er is ook best veel keuze; misschien is het leuk om samen met je buurtuinders te overleggen, en dan samen die aardappels kopen om te planten..

2. Tomaten

In de vorige edities van Het Groene Nieuws hadden we het over de aardappel- en tomatenziekte fytoftora. De vorige ALV stemde in met een beleid om fytoftora tegen te gaan door middel van het afschermen van planten. Inmiddels is de agrarische wetenschap verder gegaan en hebben [De Bolster](#) en [Vreeken](#) fytoftora-resistente zaden. Bestel dus daar je tomatenzaad.

NIEUWE LEDEN

Rosarium:

Amanda Lieberwirth tuin 9B

Nour al Naimi tuin 13A

Nanda Sanders tuin 14B

Lenneke Sipkes tuin 15B

Mevr. C. Dekker tuin 20B

Mo Boussallami tuin 32

Westdijk:

Ellen Kruit tuin 62

Lyda Rheinbach tuin 63A

AGENDA

- Voor 15 januari: Inleveren bestellijsten Garantzaad bij Kees van Voort, Canaveralstraat 1.
- Zaterdag 7 februari 2026 – ALV Algemene Leden Vergadering
Let op! onze vergadering vindt plaats in de Pelikaan, Kervelstraat 185-A, 1562 AJ Krommenie.
- Maandag 2 t/m zondag 8 maart 2026 – ‘Week van de Moestuin’

- Loet van der Lee komt de tuincommissie van het Rosariumcomplex aansterken?
- Lin McDevitt-Pugh wordt de voorzitter van de tuincommissie van het Rosariumcomplex per 1 januari?
- De tuincommissie Westdijk nu uitgebreid is van 3 man naar 5 mensen?
- Wij lavameel in de winkel verkopen?
- U met uw aankoop de vereniging steunt?

Prijslijst goederen

Product	Per	Prijs in euro
Koemestkorrels	5 kg	€ 7,00
Culterra.	5 kg	€ 9,80
	2,5 kg	€ 4,90
Kalk.	5 kg	€ 4,70
	2,5 kg	€ 2,35
Patentkali.	5 kg	€ 14,50
	2,5 kg	€ 7,25
Bemeste tuinaarde per zak		€ 4,10
max. 6 per tuin	40 liter	
Lavameel.	20 kg	€ 18,00
Tonkinstokken.	stuk	€ 1,70

Informatie & contactgegevens

Dagelijks bestuur

Voorzitter

Han Nool
06-15674005
h.nool@upcmail.nl

Secretaris

Lin Mc Devitt-Pugh
06-15048468
Vtvkrommenie@gmail.com

Penningmeester

Ad Rombouts
06-33603295
arombouts0@gmail.com

Algemeen bestuurslid

Commissie PR / Ledenwerving

Carola van Son (voorzitter)
06-42959816
carolavanson@icloud.com

Ilse Al (lid)

Erik Lenderink (lid & fotograaf)

Overige bestuursleden

Voorzitter tuincommissie Westdijk

Han Klooster
06-37454028
h.klooster8@upcmail.nl

Voorzitter inkoopcommissie

Frans Smit
075-6214062
f.smit76@upcmail.nl

Ledenbeheer

Han Nool
06-15674005
h.nool@upcmail.nl

Ledenadministratie

Ad Rombouts
06-33603295
arombouts0@gmail.com

Tuincommissie Rosarium

Voorzitter:

Lin Mc Devitt-Pugh

Leden:

Ad Rombouts, Loet van der Lee, Jacob Young

Tuincommissie Westdijk

Voorzitter:

Han Klooster

Leden:

Cees Fleur
René de Weger

Facebookpagina 'Volkstuin Vereniging

Krommenie' (openbaar) en

Facebookpagina 'Het Groene Nieuws' beheer:

Carola van Son
Ilse Al

Website beheer

Stefan Hageman
06-39204145

Lid van verdienste

Sonja van Wijnen

Opzegging lidmaatschap

Uiterlijk vier weken voor het einde van het jaar bij de secretaris.

Informatie & contactgegevens

Redactie Het Groene Nieuws:

hetgroenenieuws2.0@gmail.com

Danny Liedorp

Tuin 25B Rosarium

Medard Klein

Tuin 84 Rosarium

Daantje Kramer

Tuin 108B Westdijk

Lin Mc Devitt-Pugh

Tuin 16 Rosarium

Verkoop goederen:

Westdijk

Frans Smit

075-6214062

Kees van de Voort

Tuin 72/73

Rosarium

Lin Mc Devitt-Pugh

Tuin 16

Willem Boon

Tuin 44

